

Se iski sitten vatsatauti, aamiainen teki mahalaukussa täyskäännöksen ja tuli kurkkimaan hampaita. Samaan aikaan ihan tavallinen ilmavaiva muuttui värilliseksi ja matto on pakko viedä pesuun.

Oksentelu: Koiruuksien pakki on rakennettu niin että yrjö tulee melko herkästi, kaikki mahdollinen syödään ja se mikä ei ollutkaan syötävää, oksennetaan pihalle. Yksittäiset oksennukset aina välillä ovat koiralle lähinnä harrastus, niistä ei kannata ihan heti huolestua. Jos oksentelu jatkuu ja jatkuu vaan, tai yrjön joukossa on verta, muuttuu tilanne vakavammaksi. Silloin on syytä soittaa eläinklinikalle, ehkäpä vaikka AlmaVettiin (lipsahti mainos, anteeksi).

Ripuli: Välillä jotain vierasta pääsee mahalaukun happokylvystä huolimatta suolistoon asti ja siitä seurauksena on sitten ripuli. Jos ripuli on vetistä ja tapahtuma on kertaluontoinen, niin pese lattia, kävelytä koira ja mene takaisin nukkumaan. Jos ripuli on jatkuvaa, tai se on mustaa/tervamaista tai koiruus on kovin kipeän oloinen, niin jälleen on syytä ottaa yhteyttä eläinlääkäriin. Pieni määrä punaista verta ripulin joukossa ei ole hätätilanne, pakoputki on vaan hieman ärtynyt ja siitä ei kannata hätkähtää.

Ja mitä sitten tapahtui?

Klinikalla koiruudelle tehtiin yleistutkimus. Jatkuva ripuli tai loputon oksentelu veti potilaan väsyneeseen kuntoon, nestehukka yllätti ja muutoinkin on ikävä olla. Klinikalla Suvi tai Teppo onneksi hoksasi tämänkin murheen ja nyt hauva on saanut nestettä, joko takin alle tai peräti suoneen. Oksennuksenestolääkettäkin annettiin; tämä helpottaa oloa ja pian vaikuttaa siltä, että elämä kuitenkin voittaa. Samaa lääkettä lähtee myös mukaan, kylläkin nappeina. Ne muuten kannattaa antaa ohjeen mukaisesti, muutoin edessä on lisää mattopyykkiä.

Jos kyseessä on ollut vakavamman mallinen mahatauti, on hoidoksi laitettu peräti antibioottia. Tämä on kuitenkin melko harvinaista. Koiruuden suolistossa elää noin 12321 erilaista bakteerilajia ja niitä ei kannata turhaan järkyttää, eli antibiootti ei ole ensisijainen lääkitys ripulissa tai oksennustaudissa.

Sesse sai lääkkeeksi mahdollisesti myös mahansuojälääkityksen ja happosalpaajan, nämä lääkitykset rauhoittavat närästystä ja tekevät olon paremmaksi, ei ole mukavaa, kun koko ajan röyhtäyttää ja eiliset eväät polttelee kurkussa. Näistä napeista on erilliset ohjeet resepteissä, eli apteekkiin mars.

Ripulissa koiraparka menettää nesteitä ja tärkeitä suoloja pakoputken kautta, pelkkä vesi ei riitä korjaamaan tilannetta, siksi kannattaa klinikalta napata mukaan myös esimerkiksi Promax-valmistetta. Juu, kyllä, siitä on ihan oikeasti hyötyä. Koska koiruuden suoliston mikrobifloora, elikkästen ne bakteerit, ovat nyt totaalisen sekaisin, kannattaa sille tarjota tukihoitoa myös maitohappobakteereita. Niitä saat joko klinikalta tai sitten sieltä apteekista.

Kotihoito

Juominen: Kotona teidän pitää varmistaa, että koiruus juo tarpeeksi. Juomisen määrää tulisi seurata ja tavoitteena on, että potilas lipittäisi n. 0.5 l/10 kg, selvyiden vuoksi tämä tarkoittaa sitä että 15 kg koiran tulisi siis juoda n. 0.75 l vettä päivässä. Helppo mittari riittävälle juomiselle on muuten kuseskelu: potilaan pitää pissata, jos pissaa ei tule, on mentävä takaisin eläinlääkäriin luokse, munuaiset menee rikki ja sitten ei hyvä heilu. Juomista voi koittaa lisätä esim. laittamalla hieman lihalientä veden joukkoon. Toisaalta vettä voi lisätä ruuan joukkoon, ihan sama, kunhan potilas juo.

Ruokinta: Nyt tullaankin siihen tarkkuutta vaativaan touhuun, eli ruokintaan. Teillä on nyt tasan kaksi vaihtoehtoa: päättäkää itse mihin päädytte, ruokaa on kuitenkin oltava tarjolla. Enää koiria ei paastoteta, siitä ei ole kuin haittaa: koittakaapa itse olla syömättä, kun oksutauti helpottaa, ei ole hyväksi se...

Alla lyhyt kuvaus näistä vaihtoehdoista:

Ostakaa matkaan pussi maha-/suolistoystävällistä apetta. Meidän klinikalla se olisi Hills I/D -evästä. Alussa voi käyttää säilykkeitä, niissä on runsaasti nestettä ja ne on usein paremman makuisia, koiran mielestä nimittäin. Ruokaa annetaan useita kertoja päivässä, pieninä annoksina.

Kuivamuonaa annetaan pussissa olevan ohjeen mukaisesti. Ruokintaa jatketaan vähintään niin kauan, että oksentelu on loppunut ja kakka pysyy jälleen kasassa eikä leviä pitkin lattiaita. Kun mahatauti rauhoittuu, totutetaan potilas taas tavalliseen ruokaan pienissä erissä. Siihen perusapteeeseen ei saa siirtyä kertarysäyksellä.

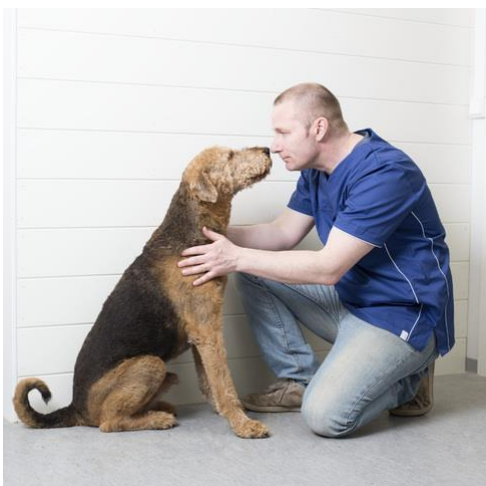
Kotiruoka: Ruoan tulisi olla mahdollisimman helposti sulavaa, se ei saisi ärsyttää suolistoa/mahalaukkua. Ei kannata syödä pitsaa, kun on koko päivän oksentanut. Kotona värkätyn vatsatautiruoan pohjana käytetään tavallisesti keitettyä riisiä. Riisin joukkoon lisätään helposti sulavaa valkuaista, esimerkiksi raejuustoa, rasvatonta kalaa ja/tai kanaa. Ruokaa tulisi tarjota useita kertoja päivässä, pieninä annoksina. Yllä kuvattua ruokaa tarjotaan, kunnes suolisto on rauhoittunut. Tämän jälkeen siirrytään hiljakseen takaisin siihen perusapteeeseen.

Älkääkä antako sille sesselle mitään erikoisuuksia. Vaikka se kuinka kerjäisi, niin nyt on makkara ja sisäfile pannassa. Se pörähtää välittömästi värillinen pieru, jos ärtyneeseen suolistoon tungetaan taas rasvaista ja huonosti sulavaa tavaraa.

Jos koiruuden tilanne ei tunnu paranevan, tai jos sen tila huononee, niin otattehan heti yhteyttä klinikkaan. Vaikka ripulioksenusharrastuksen taustalla onkin yleensä se 3 viikkoa vanha oravanraato, niin joskus syynä on joku vakavampi juttu.

Jos joku seikka aihealueen ympärillä jäi mietityttämään, lisätietoja saat numerosta 029 1700 165.

Ripuli-oksenus -tekstin töräytti ilmoille eläinlääkäri Teppo Heinola

AlmaVet